

M A R C I A.

MARCIA dicta est, quod in limitibus Scotiæ & Angliæ prima occurrat ab oriente; March enim limitem significat. & quanquam regionem ipsam vulgus Mer-siam jam pronuntiat, Marchia tamen comitatus, qui in hac provincia late patet, Dum-barorum olim patrimonium, nomen vetustum adhuc retinet.

In media fere regione est Dunsum oppidulum; ubi præfectus annuus (Serifum vocant) Marcianis jus dicit. Fuit hoc antiquum patrimonium Dunsorum cognominis oppiduli Dominorum: è qua familia natus est nobilis ille Doctor Subtilis, Ioannes Duns, Scotti agnomen à Patria adeptus: hodie gentiles pauci supersunt, oppiduli ejusdem cives.

Supra Bervicum (vetus Marcia caput) Tweda fluvius Northumbriam Angliæ Regionem à Marcia separat, usque ad Carhomum castrum: inde torrens Reddenburn dictus, è Zeviota monte profluens, Northumbriam dispegit à Teviotia, sive Tevidale, Scotiæ regione. ab occidente brumali Edna fluviolus, (qui prope Spraustonam Twedæ admisetur) Marciam dividit ab eadem Teviotia, usque ad locum Smelum-mill: exinde limes recta fere linea versus occidentem extenditur ad Lauderum sive Lyderum flu. prope castrum Rippeth. ultra Rippethum Lauderus fl. (usque ad rivulum qui Boun dicitur, prope locum Boun-mill) Marcia Lauderæ sive Launderdelæ limes est. atque ipsa quidem Lauderia, Marcia pars est, patrimonium olim Mor-villiorum, (qui exteri & quorum stirps esse de-sit,) Comitum Stabuli in Scotia. ejus familiæ Majestatis damnatae interitu, Lauderia Regis annexa patrimonio, more agrorum regiorum, Iudicem sive Balivum habet peculiarem: quo Magistratu fungitur nobilissimus Dominus Io-anne Metellanus Lauderdelæ comes. Ultra fontes Boun rivuli, Marcia limes per obli-quam lineam in mappa depictam extenditur per medios montes Lamyrios, qui ipsi partim ad Marciam, partim ad Lauderiam, partim etiam ad Lothianam spectant: à septentrione clauditur fluviolo, Dunglassum Comitis Hu-mii arcem præterfluente. Reliqua Oceanus Germanicus alluit.

Scotia.

Supra Rippethum in ripa Lauderis fl. est Er-sildunum villa, Thomæ Lermonthi patria, qui vixit ad annum à nato Christo c 1000 xc. Is præter multa alia vaticinia eventu compro-bata, prædixit ex Roberti Brusii (qui postea rerum in Scotia potitus est) filia nono gradu oriundum, qui divisa Britanniarum Regna communi imperio gubernaturus esset. quod oraculum diu jactatum, tandem post annos plus trecentos, in Iacobo VI Scotorum Rege ad Anglorum imperium feliciter evecto, fuit expletum.

Tota Marcia, intra Lamyrios montes pa-scuis admodum felices, arvo fertili numerosos alit incolas, in pace industrios, in bello strenuos: qui adversus Anglos modico fluvio di-rempitos sua fortissime defendebant. Multas etiam habet arces firmissimas, adversus An-glorum exercitus tuta olim receptacula: quarum præcipua sunt Humia in colle acclivi sita, quæ Humiæ Comitibus, totique Humiorum genti in Marcia potentissimæ nomen dedit: & Fascastellum in promontorio Maris Ger-manici, natura loci & hominum industria munitissimum. Dunsum etiam, Langtona & Nisleta sunt arces admodum firmæ. uti & Waderborne, & Aytona Humiorum ambo.

Infra Fascastellum arcem in littore maris Germanici est Coldingamia, nobile & opulentum nuper cœnobium, Edgari Regis Sco-torum opus, qui vixit ad annum à nato Christo c 1000. Divæ Ebbæ virginis dicatum, cuius etiam promontorium propinquum, vulgo Ebbes-head, navigantibus satis celebre est, posterius in D. Cuthberti nomen translatum. habebat & Marcia monachorum cœnobia Caldstremum ad Twedam fl. & interius Ec-clesiam Strafintanam (sive Trefontanam) & S. Bothani à Marcia Comitibus, aut earum uxoribus fundata.

Sunt in hac provincia Curiæ, sive parochia-les, ut vocant, Ecclesiæ 35. in dioecesi Episco-pi Edimburgensis.

Tota Regio abundat omnibus ad usum vi-tæ necessariis: nisi quod Lithathratas, sive carbone lapideos ex vicinis regionibus ad ignis pabulum plerique cogantur invehere, præsertim qui versus Twedam spectant. Tota etiam splendidis nobilium villis egregie deco-rata est, excepta maris Germanici ora, quæ solo asperior est & incultior.